

STATUT

TOWARZYSTWA POMOCY
POLONII ZAGRANICZNEJ

WARSZAWA 1939 ROKU

STATUT

TOWARZYSTWA POMOCY
POLONII ZAGRANICZNEJ

WARSZAWA 1939 ROKU

STATUT TOWARZYSTWA POMOCY POLONII ZAGRANICZNEJ.

Na mocy decyzji Komisarza Rządu
m. st. Warszawy z dnia 16 maja
1938 r. Nr. SP. II-5/637, wydanej na
podstawie art. 21 prawa o stowarzy-
szeniach z dnia 27 października 1933
roku (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808)
ponownie wpisano do rejestru stowa-
rzyszeń i związków Komisariatu Rzą-
du m. st. Warszawy pod Nr. 637 sto-
warzyszenie pod nazwą

**Towarzystwo Pomocy Polonii
Zagranicznej.**

Warszawa, dnia 16 maja 1938 r.
za Komisarza Rządu

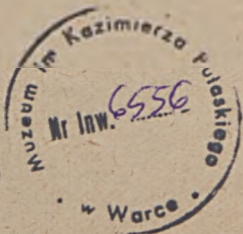
(—) **L. Wędołowski**

Nacz. Wydz. Społeczno-Politycznego

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Stowarzyszenie nosi nazwę: Towarzy-
stwo Pomocy Polonii Zagranicznej.

§ 2.

Terenem działalności Towarzystwa jest Rzeczpospolita Polska, siedzibą Towarzystwa — m. st. Warszawa. Pod względem terytorialnym Towarzystwo dzieli się na okręgi wojewódzkie, obwody powiatowe i koła.

§ 3.

Towarzystwo jest osobą prawną.

Cele i środki Towarzystwa.

§ 4.

Celem Towarzystwa jest pogłębienie poczucia jedności narodowej z Polonią Zagraniczną, zaznajamienie społeczeństwa z jej stanem i potrzebami, niesienie jej pomocy materialnej i moralnej w najszerszym zakresie, poprzez światowy Związek Polaków z Zagranicy i Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą w sprawach szkolnictwa polskiego za granicą, oraz propagowanie zadań i działalności Światowego Związku Polaków z Zagranicy.

§ 5.

Towarzystwo realizuje swój cel z zachowaniem obowiązujących przepisów przez:

- a) zakładanie kół Towarzystwa,
- b) wydawnictwa propagandowe, zgromadzenia, wiece, odczyty, wystawy, radio, inspirowanie prasy miejscowej w zakresie popularyzowania znajomości stanu i potrzeb Polonii Zagranicznej,
- c) urządzenie dorocznych zbiorów i związanych z tym imprez na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, w porozumieniu z Funduszem Szkolnictwa Polskiego Zagranicą,
- d) urządzenie innych doraźnych zbiorów,
- e) najściślejszą współpracę ze Światowym Związkiem Polaków z Zagranicy we wszystkich sprawach, a zwłaszcza przy organizacji:
 - 1. Zjazdów Polaków z zagranicy,
 - 2. opieki nad młodzieżą z zagranicy,
 - 3. kursów naukowych,
 - 4. wycieczek,

5. badań nad możliwościami współpracy gospodarczej z Polonią Zagraniczną.

§ 6.

Członkiem Towarzystwa może być każdy obywatel Rzeczypospolitej, nieograniczony w prawach cywilnych i obywatelskich, oraz osoba prawna.

§ 7.

Członkiem Towarzystwa staje się osoba fizyczna od lat 18-tu, lub prawna, która złoży odpowiednią deklarację, popartą przy najmniej przez jednego członka Towarzystwa i zostanie przyjęta przez Zarząd Koła. Zarząd może odmówić przyjęcia bez podania powodów. Oficerowie Wojsk Polskich służby czynnej, oraz członkowie Stowarzyszenia Uczestników Walki o Szkołę Polską stają się członkami przez podpisanie i złożenie deklaracji.

§ 8.

Członkowie Towarzystwa obowiązani są do:

- a) przestrzegania postanowień Statutu,
- b) regularnego opłacania składek,
- c) przyczyniania się do rozwoju Towarzystwa.

§ 9.

Wysokość składki członkowskiej dla osób fizycznych wynosi 20 groszy miesięcznie, dla osób prawnych 24 złote rocznie. Dla członków kół wymienionych w § 21 może być składka obniżona do 10 groszy miesięcznie.

§ 10.

Członkowie mogą wystąpić z Towarzystwa na własne żądanie, przy jednoczesnym uiszczeniu zaległych składek.

Członkowie Towarzystwa mogą być skre-

śleni z listy członków na mocy uchwały Zarządu Koła:

- a) za nieprzestrzeganie statutu,
- b) za działalność na szkodę Towarzystwa,
- c) w razie popełnienia czynów hańbiących.

Członkowie skreśleni przez Zarząd Koła mogą odwołać się do Zarządu Głównego, którego decyzja jest ostateczna.

Członek, nie opłacający składek przez rok, traci prawa członkowskie. W razie śmierci albo ograniczenia praw cywilnych lub obywatelskich, członek tym samym zostaje skreślony z list członków Towarzystwa.

Fundusze Towarzystwa.

§ 11.

Fundusze Towarzystwa powstają ze składek członków oraz innych wpływów.

Wykazaną roczną nadwyżkę Towarzystwo przeznaczają po połowie na rzecz Świa-

owego Związku Polaków z Zagranicy i na rzecz Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, po potrąceniu kosztów związanych z działalnością Towarzystwa.

§ 12.

Wpływy z dorocznych zbiorów na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą przekazuje Towarzystwo Funduszowi, po potrąceniu kosztów zbiórki.

§ 13.

Rok budżetowy i sprawozdawczy Towarzystwa rozpoczyna się 1 kwietnia, a kończy się 31 marca.

Organizacje Towarzystwa.

§ 14.

Podstawową jednostką organizacji jest koło, nadrzędnymi jednostkami organizacyjnymi są obwody i okręgi.

§ 15.

Władzami Towarzystwa są: Ogólne Zgromadzenia Kół, Obwodowe Zjazdy Delegatów, Okręgowe Zjazdy Delegatów, Walny Zjazd Delegatów oraz: Zarządy Kół, Obwodów i Okręgów, Zarząd Główny Towarzystwa, oraz odnośne Komisje Rewizyjne.

§ 16.

Towarzystwo reprezentuje nazewnątrż Zarząd Główny, Okręgi — Zarząd Okręgowy, Obwody — Zarząd Obwodowy, a poszczególne Koła — Zarząd Koła.

§ 17.

Uchwały władz Towarzystwa zapadają zwykłą większością głosów, a w razie równej ilości przeważa głos przewodniczącego — po za wypadkami, gdzie statut niniejszy przewiduje inaczej.

§ 18.

Pisma Zarządu podpisuje Prezes lub jego zastępca.

Pisma przedstawiające zobowiązania majątkowe Towarzystwa podpisuje Prezes lub V-Prezes i Skarbnik lub jego zastępca.

§ 19.

Zobowiązania majątkowe Towarzystwa mogą być zaciągane za uprzednią uchwałą Zarządu Głównego, bądź z jego upoważnienia i, w granicach tego upoważnienia, przez Zarządy Okręgowe, Zarządy Obwodowe i Zarządy Kół.

Koła.

§ 20.

Koła mogą powstawać w poszczególnych miejscowościach Rzeczypospolitej Polskiej, mogą jednak obejmować więcej miejscowości (osiedli).

W jednej miejscowości może powstać parę Kół, zależnie od wielkości danej miejscowości. Liczbę Kół w danej miejscowości ustala Zarząd Obwodowy.

Liczba członków, którzy tworzą Koło, winna wynosić conajmniej 10 osób.

§ 21.

Mogą powstawać odrębne Koła (środowi-ska) akademickie, wiejskie, fabryczne, przedsiębiorstw, itp.

§ 22.

Ogólne Zgromadzenia członków Koła mogą być zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Ogólne Zgromadzenie Koła musi być zwołane przynajmniej raz na rok w terminie określonym w regulaminie, nie późniejszym jak 2 miesiące po zamknięciu roku sprawozdawczego.

Nadzwyczajne Zgromadzenie ogólne jest zwoływane:

- a) według uznania Zarządu Koła,
- b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,
- c) na żądanie przynajmniej połowy członków Koła, a przy liczbie członków Koła powyżej 100 — na żądanie 50 członków,

- d) na żądanie wyższych władz Towarzystwa.

§ 23.

Dzień, godzina, miejsce i porządek dzienny Ogólnego Zgromadzenia Koła muszą być podane do wiadomości pisemnie na 2 tygodnie przed terminem. Ogólne Zgromadzenia są prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków Koła.

Do kompetencji Ogólnego Zgromadzenia należy:

- a) wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej Koła,
- b) rozpatrywanie działalności Koła, zatwierdzanie lub odrzucanie sprawozdania Zarządu Koła i wniosków Komisji Rewizyjnej, oraz udzielanie lub załatwianie wniosków przedstawionych przez Zarząd lub poszczególnych członków,
- d) uchwalanie budżetów rocznych. O ile Koło ma zamiar przeprowadzać wydatki — budżet Koła wymaga zatwierdzenia przez władzę nadrzędną,

- e) uchwalanie wniosku o rozwiązaniu Koła, z tym zastrzeżeniem, że uchwała taka wymaga conajmniej $\frac{2}{3}$ głosów obecnych i uprzedniego zamieszczenia likwidacji Koła na porządku dziennym.

§ 24.

Zarząd Koła składa się z prezesa, sekretarza i skarbnika, wybranych przez Ogólne Zgromadzenie. Koła liczniejsze mogą wybierać większą ilość członków Zarządu i zastępców, dzieląc między nich obowiązki.

W razie ustąpienia członka, Zarząd może kooptować na jego miejsce innego, do czasu najbliższego Ogólnego Zgromadzenia.

Kadencja Zarządu trwa rok.

Do kompetencji Zarządu Koła należy wybór delegatów na Zjazd Obwodowy zgodnie z § 30.

Zarząd przedkłada ze swej rocznej działalności sprawozdanie Ogólnemu Zgromadzeniu, oraz przesyła pisemne sprawozdanie Zarządowi Obwodu.

§ 25.

Zarząd Koła powinien być zatwierdzony przez władzę nadrzędną. Może on być zawieszony w czynnościach przez władzę nadrzędną.

W razie niezatwierdzenia Zarządu Koła lub zawieszenia go w czynnościach, funkcje jego przejmuje delegat, wyznaczony przez władzę nadrzędną.

§ 26.

Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3 członków, których wybiera Ogólne Zgromadzenie Koła. Członkowie wybierają z pośród siebie przewodniczącego.

Jeżeli Koło liczy poniżej 20 członków, nie wybiera Komisji Rewizyjnej.

Rewizję w takim razie przeprowadza delegat Komisji Rewizyjnej władzy nadrzędnej.

§ 27.

Koła są organizowane przez delegatów władz nadrzędnych Towarzystwa.

Delegat zwołuje zebranie organizacyjne, które wybiera członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Koło rozpoczyna swą działalność po zatwierdzeniu i zarejestrowaniu go przez władzę nadrzędną, po czym delegat zostaje odwołany.

§ 28.

Koło może być rozwiązane przez władzę nadrzędną Towarzystwa.

W razie rozwiązania Koła wszelkie akta, księgi, pieniądze i ruchomości przejmują delegat wyznaczony przez władzę nadrzędną.

Obwody powiatowe.

§ 29.

Obwód jest nadrzędną jednostką nad Kołami, obejmuje w zasadzie terytorium jednego powiatu; siedzibą jego jest w zasadzie stolica powiatu.

§ 30.

Obwodowy Zjazd Delegatów składa się z Delegatów Zarządów Kół. Liczba delegatów zależna jest od liczby członków, płacących składki, a mianowicie jeden od 50. Koła liczące mniej niż 50 członków wysyłają także jednego delegata. Od każdej rozpoczętej 50-ki Zarząd deleguje również jednego delegata.

Zjazdy Delegatów bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

Zjazd zwyczajny powinien być zwołany przynajmniej raz na rok, w terminie określonym przez regulamin, nie późniejszym jak 2 miesiące po zamknięciu roku sprawozdawczego.

Zjazd nadzwyczajny może być zwołany:

- a) według uznania Zarządu Obwodu,
- b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,
- c) na żądanie $\frac{1}{3}$ liczby Kół zgłoszonych przez Zarządy tych Kół,
- d) na żądanie wyższych władz Towarzystwa.

§ 31.

Dzień, godzina, miejsce i porządek dzienny muszą być podane wszystkim Kołom do wiadomości pisemnie, na dwa tygodnie przed terminem.

Zjazdy Obwodowe są prawomocne bez względu na liczbę przybyłych delegatów.

Do kompetencji Zjazdu Obwodowego należy:

- a) wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- b) rozpatrywanie działalności Zarządu, zatwierdzanie lub odrzucanie sprawozdań Zarządu i wniosków Komisji Rewizyjnej, oraz udzielanie lub odmawianie absolutorium dla Zarządu,
- c) załatwianie wniosków przedstawionych przez Zarząd, oraz wniosków Kół,
- d) uchwalanie rocznych budżetów, które wymagają zatwierdzenia przez Zarząd Okręgu.

§ 32.

Zarząd Obwodu składa się z prezesa, prezesa, sekretarza i skarbnika, wybranych przez Zjazdy Obwodowe.

Obwody liczniejsze mogą wybierać większą ilość członków Zarządu i zastępców, dzieląc między nich obowiązki. Członkowie zarządu Obwodu winni, w miarę możliwości, mieszkać w siedzibie Obwodu.

W razie ustąpienia członka, Zarząd może kooptować na jego miejsce innego, do czasu najbliższego zjazdu.

Kadencja Zarządu trwa jeden rok.

Do kompetencji Zarządu Obwodu należy wybór delegatów na Zjazd Okręgowy zgodnie z § 38.

Zarząd przedkłada ze swej rocznej działalności sprawozdanie Zjazdowi Delegatów oraz przesyła pisemne sprawozdanie Zarządowi Okręgu.

§ 33.

Zarząd Obwodu powinien być zatwierdzony przez Zarząd Okręgu. Może on być

przez Zarząd Okręgu zawieszony w czynnościach.

W razie niezatwierdzenia Zarządu Obwodu lub zawieszenia go w czynnościach, funkcje jego przejmuje delegat Zarządu Okręgu.

§ 34.

Komisja Rewizyjna Obwodu składa się z trzech członków, zamieszkałych, w miarę możliwości w siedzibie Obwodu. Członkowie wybierają z pośród siebie przewodniczącego.

§ 35.

Obwód może być rozwiązany przez Zarząd Okręgu. W razie rozwiązania Obwodu, jego pieczęć akta, księgi, pieniądze i ruchomości przejmuje delegat Zarządu Okręgu.

§ 36.

W powiatach, w których istnieje tylko jedno Koło, władze tego Koła mają uprawnienia władz Obwodu.

Okręgi.

§ 37.

Okręg jest nadrzędną jednostką organizacyjną nad Obwodami i obejmuje w zasadzie obszar jednego województwa, siedzibą jego jest w zasadzie stolica województwa.

§ 38.

Okręgowy Zjazd Delegatów składa się z Delegatów Zarządów Obwodowych.

Liczba delegatów zależna jest od liczby członków, płacących składki, a mianowicie jeden delegat od 250. Obwody o mniejszej liczbie członków niż 250 wybierają jednego Delegata. Każda rozpoczęta 250-ka upoważnia również do jednego Delegata.

Zjazd Zwyczajny musi być zwołany przynajmniej raz na rok, w terminie określonym przez regulamin, nie późniejszym niż 2 miesiące po zamknięciu roku sprawozdawczego.

Zjazd Nadzwyczajny może być zwołany:

- a) według uznania Zarządu Okręgu,
- b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,
- c) na żądanie $\frac{1}{3}$ liczby Obwodów, zgłoszonych przez Zarządy Obwodów,
- d) na żądanie Zarządu Głównego.

§ 39.

Dzień, godzina, miejsce i porządek dzienny Zjazdu muszą być podane wszystkim Obwodom pisemnie do wiadomości na 2 tygodnie przed terminem. Zjazdy Okręgowe są prawomocne bez względu na liczbę przybyłych delegatów.

Do kompetencji Okręgowego Zjazdu należy:

- a) wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- b) rozpatrywanie działalności Zarządu, zatwierdzanie lub odrzucanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oraz udzielanie lub odmawianie absolutorium dla Zarządu,
- c) załatwianie wniosków przedstawionych przez Zarząd, oraz wniosków Obwodów.

§ 40.

Zarząd Okręgu składa się z prezesa, v-prezesa, sekretarza, skarbnika i zastępcy skarbnika. Okręgi liczniejsze mogą wybierać większą ilość członków Zarządu i zastępców, dzieląc między nich obowiązki. Członkowie Zarządu Okręgu winni, w miarę możliwości, mieszkać w siedzibie Okręgu.

W razie ustąpienia członka Zarządu — Zarząd może kooptować na jego miejsce innego, do czasu najbliższego Zjazdu.

Kadencja Zarządu trwa jeden rok.

Do kompetencji Zarządu Okręgu należy: wybór Delegatów na Zjazd Walny, zgodnie z § 44, oraz uchwalanie budżetów, które wymagają zatwierdzenia Zarządu Głównego. Zarząd przedkłada ze swej rocznej działalności sprawozdanie Zjazdowi Okręgowemu oraz przesyła pisemne sprawozdanie Zarządowi Głównemu.

§ 41.

Zarząd Okręgu winien być zatwierdzony przez Zarząd Główny. Może on być

przez Zarząd Główny zawieszony w czynnościach. W razie niezatwierdzenia Zarządu Okręgu lub zawieszenia go w czynnościach, funkcje jego przejmuje delegat Zarządu Głównego.

§ 42.

Komisja Rewizyjna Okręgu składa się z trzech członków i dwóch zastępców, zamieszkałych, w miarę możliwości, w siedzibie Okręgu. Członkowie wybierają z pośród siebie przewodniczącego.

§ 43.

Na terenie miast, w których mieszczą się Zarządy Okręgowe, władze Obwodowe nie istnieją. Na terenie m. st. Warszawy Ogólne Zebranie Delegatów Kół, wybranych w stosunku przewidzianym w § 30, ma uprawnienia Zjazdu Okręgowego, a wyłonione przez nie Zarząd i Komisja Rewizyjna są Zarządem i Komisją Rewizyjną Okręgu Stołecznego.

Walny Zjazd Towarzystwa.

W innych miastach wojewódzkich Kola posiadają uprawnienia Obwodów.

§ 44.

Walny Zjazd Towarzystwa składa się z członków Zarządu Głównego, delegatów z poszczególnych Okręgów.

Liczba delegatów z poszczególnych Okręgów zależna jest od liczby członków płacących składki. Każde 400 członków ma prawo do jednego Delegata.

Walne Zjazdy bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

Walny Zjazd Zwyczajny jest zwołany raz na 2 lata.

Walny Zjazd Nadzwyczajny może być zwołany:

- a) według uznania Zarządu Głównego,
- b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,
- c) na żądanie $\frac{1}{3}$ liczby Okręgów, zgłoszonych przez Zarządy Okręgów.

W przypadkach przewidzianych pod b. i p., Zarząd Główny obowiązany jest zwołać Walny Zjazd w ciągu 4 tygodni od otrzymania żądania.

§ 45.

Dzień, godzina, miejsce i porządek dzienny Walnego Zjazdu muszą być podane pisemnie do wiadomości Zarządom Okręgów na 2 tygodnie przed terminem.

Walne Zjazdy są prawomocne bez względu na ilość przybyłych delegatów.

Do kompetencji Walnego Zjazdu należy:

- a) wybór 8-miu członków Zarządu Głównego, z pośród członków Towarzystwa,
- b) wybór 5-ciu członków Komisji Rewizyjnej, z pośród członków Towarzystwa, zamieszkałych w miarę możliwości w Warszawie,
- c) rozpatrywanie działalności Zarządu Głównego i Towarzystwa. Zatwierdzanie lub odrzucanie sprawozdań Zarządu Głównego i Komisji Rewi-

- zyjnej, udzielanie lub odmawianie absolutorium dla Zarządu Głównego,
- d) załatwianie wniosków, przedstawionych przez Zarząd Główny, oraz wniosków poszczególnych Delegatów, którzy złożyli je przynajmniej na 2 tygodnie przed Zjazdem,
- e) ustalenie ogólnego planu i dyrektyw dla Towarzystwa,
- f) zmiany statutu,
- g) likwidacja Towarzystwa.

Uchwały Walnego Zjazdu zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał o zmianach statutu i likwidacji Towarzystwa, które wymagają do swej ważności $\frac{2}{3}$ głosów obecnych delegatów na Zjeździe.

Zarząd Główny.

§ 46.

Zarząd Główny składa się z 14 członków, z których 8 wybiera Walny Zjazd Towarzystwa, 3 deleguje Światowy Związek Polaków z Zagranicy, 3 deleguje Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą.

